

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 355/2022
13.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Драгана Аћимовића и Радмиле Драгичевић Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Катарине Костић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Руми К.бр.371/21 од 28.09.2021. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 бр.334/21 од 12.01.2022. године, у седници већа одржаној дана 13. априла 2022. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Катарине Костић поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Руми К.бр.371/21 од 28.09.2021. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 бр.334/21 од 12.01.2022. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док се исти захтев у осталом делу одбацује, као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Руми К.бр.371/21 од 28.09.2021. године, окр. АА је оглашен кривим да је извршио кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, те му је изречена условна осуда и утврђена казна затвора у трајању пет месеци и истовремено је одређено да иста казна неће бити извршена уколико окривљени у року од 2 године од дана правоснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом, на основу члана 264. став 1. у вези члана 261. став 2. ЗКП, окривљени је обавезан да плати трошкова кривичног поступка и то ОЈТ из Руме износ од 37.842,13 динара, а суду износ од 27.996,00 динара и на име паушала износ од 5.000,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 бр.334/21 од 12.01.2022. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног и потврђена пресуда Основног суда у Руми К.бр.371/21 од 28.09.2021. године.

Против правоснажних пресуда Основног суда у Руми К.бр.371/21 од 28.09.2021. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 бр.334/21 од 12.01.2022. године, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Катарина Костић због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу захтев недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА истиче да је првостепени суд засновао одлуку на незаконитим доказима сходно одредбама из члана 16. став 1., члана 84. став 1. и 2., члана 358. став 1., члана 407. став 1. тачка 1) и 2) и став 4. ЗКП, с обзиром да је оштећена ББ искористила право из члана 94. ЗКП као привилеговани сведок, да не сведочи, те се њен исказ дат у било којој фази поступка не може употребити, и да је првостепена пресуда заснована искључиво на исказима два полицијска службеника, који су саслушани као сведоци пред замеником јавног тужиоца, при чему су сведоци имали само посредна сазнања да окривљени лупа ствари по кући, која им је пренела оштећена. Бранилац је још навео да записници о испитивању ових сведока представљају доказ на коме се не може заснивати пресуда, с обзиром да се у тим исказима преносе речи привилегованог сведока који је искористио право из члана 94. ЗКП, те да не постоји нити један други доказ на коме би се осуђујућа пресуда могла заснивати.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, по оцени Врховног касационог суда, не могу се прихватити као основани, из следећих разлога:

Чланом 94. ЗКП је прописано да су од дужности сведочења ослобођена одређена лица, у циљу избегавања нарушавања породичних односа и та привилегија се примењује искључиво када побројана лица треба саслушати у својству сведока у кривичном поступку. У Законнику о кривичном поступку не постоји процесна забрана да се о садржају изјаве привилегованог сведока, коју је дао слободном вољом пред другим лицем, та друга лица испитају као сведоци, што наводе захтева за заштиту законитости, да су искази полицијских службеника, који су имали посредна сазнања, која су стекли од привилегованог сведока, незаконити докази, чијим је коришћењем повређен члан 84. став 1. и 2. ЗКП у вези члана 16. став 1. ЗКП, чини неоснованим.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни

касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

У осталом делу, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је недозвољен.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП). Када се захтев подноси због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП) окривљени преко свог браниоца, а и сам бранилац који у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени (члан 71. тачка 5) ЗКП), такав захтев може поднети само из разлога прописаних одредбом члана 485. став 4. ЗКП, дакле, ограничено је право окривљеног и његовог браниоца на подношење захтева за заштиту законитости у погледу разлога због којих могу поднети овај ванредни правни лек и то таксативним набрајањем повреда закона које су учињене у првостепеном поступку и у поступку пред апелационим односно другостепеним судом и то због повреда одредаба члана 74, члана 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члана 439. тачка 1) до 3) и члана 441. став 3. и 4. ЗКП.

Одредбом члана 487. став 1. тачка 2) и тачка 3) ЗКП прописано је да ће Врховни касациони суд у седници већа решењем одбацити захтев за заштиту законитости, ако је недозвољен (члан 482. став 2, члан 483. и члан 485. став 4. ЗКП).

Бранилац окривљеног у осталом делу захтева указује на повреду члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је дозвољено подношење захтева за заштиту законитости, истичући да се у „предметној ствари“ не стичу законски елементи кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, јер докази не указују на то, те да би постојало ово кривично дело, потребно је да осећај угрожености код оштећеног буде континуиран и да не постоји само у тренутку предузимања радњи од стране окривљеног, с тим да се и једном радњом може извршити наведено дело али да је неопходно да у контексту свих осталих односа у породици постоји осећај угрожености код оштећеног и да тај осећај угрожености има континуирани облик, а да у конкретном случају нема доказа да је понашање окривљеног критичном приликом изазвало тај осећај. Бранилац још наводи да другостепени суд у образложењу своје одлуке погрешно оцењује да су радње окривљеног које му се стављају на терет и то вређање оштећене тако што јој је више пута рекао да је „курва“, да је „...“ полицијски службеник из ... и да је окривљени 2-3 пута плуноу оштећену, подобне да доведу до угрожавања спокојства, телесног интегритета и душевног стања оштећене и да између радње извршења и угрожавања постоји узрочно-последична веза.

Међутим, по оцени Врховног касационог суда, на овај начин бранилац окривљеног у образложењу захтева оспорава и полемиче са чињеницама утврђеним у правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, давањем сопствене оцене изведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побиијаним правноснажним одлукама, с обзиром да питање постојања осећаја угрожености на страни оштећене, да ли је исто било континуирано и да ли је оштећена започела сукоб, представља чињенично питање.

Како се, дакле, у овом делу захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, указује на погрешно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, а што не представља законске разлоге због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Из напред изнетих разлога Врховни касациони суд је, на основу одредаба члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Катарине Костић у овом делу одбацио као недозвољен.

Са свега изложеног, а на основу одредаба члана 491. став 1. и 2. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, а на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана члана 485. став 4. ЗКП у ком делу је одбачен као недозвољен, донета је одлука као у изреци.

**Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.**

**Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић